

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

19.10.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрпошта ввела в обіг нову поштову марку «Лемківщина». – Віолетта Луньова](#)

Вшанування пам'яті

[В Івано-Франківську обрали проєкт Алеї пам'яті загиблих військових. – Анастасія Большакова](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[В Україні заблокували ще два інтернет-магазини, які розповсюджували книжки з росії. – Валерія Буняк](#)

Мовні питання

[В Європі бракує підручників та іспитів з української мови як іноземної – дослідження](#)

Креативні індустрії

[Український різдвяний дизайн здобув «золото» на міжнародному конкурсі, випередивши Milka та Огео. – Дарина Рубан](#)

[Дизайнерка Оксана Полонець представила авторський стрій на виставці в Таїланді. – Оксана Мамченкова](#)

Благодійність

[Творці S.T.A.L.K.E.R. 2 та UNITED24 зібрали понад \\$100 000 на розмінування Чорнобиля. – Микита Кишиневський](#)

[Etnodim та блогер Макс Клименко створили благодійну сорочку «Драбина»](#)

[Сім українських родин відтворили рукопис XVI століття і подарували його Києво-Печерській лаврі. – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[На фестивалі світла в Празі вперше представили відеопроєкцію української мисткині. – Микита Кишиневський](#)

[У Львові відбудеться креативний фестиваль «Дизаріум». – Олексій Содома](#)

Театр

Закарпатські лялькарі представили Україну на фестивалі в Румунії. – Ольга Магас

Рівненські лялькарі виступили на фестивалі української культури в Польщі. – Катерина Ношкалюк

У Луцьку оголосили переможців XXX Всеукраїнського конкурсу молодих акторів імені Лесі Українки. – Катерина Ношкалюк

Музика

На Одещині не вручатимуть обласну музичну премію імені Юрія Кузнецова у 2026 році. – Катерина Ношкалюк

У Харкові проведуть серію воркшопів з дослідження звуку «Знайдений інструмент». – Олексій Содома

Візуальні мистецтва

Українська ілюстраторка Марія Різак створила айдентику Болонської виставки дитячої книжки 2027 року

Виставка МУХі 2026: неохопна реальність, прошита напівпрозорими нитками. – Ілля Туригін

У галереї «Зелена канапа» відкрилась виставка до її двадцятиріччя. – Катерина Сліпченко

У «Менорі» презентували артпроект до 55-річчя віднайдення Золотої пекторалі. – Віолетта Луньова

В Ужгородському скансені відкрили ювілейну виставку художника Анатолія Сакалоша. – Катерина Ношкалюк

«Поки триває війна, не відновлюватиму»: Петро Антип розповів про долю «Космогонії», яка зазнала пошкоджень через обстріл. – Анастасія Курінська

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українські кіновиробники можуть отримати до 200 тисяч євро на виробництво фільмів. – Діана Горон

В Японії розпочався фестиваль українського кіно. – Влада Колодій

Від повоєнної антиутопії до крижня метушливого. В київському кінотеатрі «Жовтень» розпочався десятий «Тиждень критики». – Дмитро Десятерик

«Молодість» оголосила фільм-відкриття та нові програми 55-го кінофестивалю

«Крашанка 2.0. Квантовий парадокс»: хотіли як у Голлівуді, а вийшло як завжди. – Дмитро Десятерик

«Серце підрозділу – це завжди сержант»: режисер і військовий Артем Юрченко

[про фільм «Один день Татарина». – Віталіна Моцик](#)

[Breathe представили документальний фільм про тур в Україні. – Влада Колодій](#)

[Сімейна комедія «Родичі» вийшла онлайн одразу на двох цифрових платформах](#)

[У самому центрі історії: вийшов тизер військової драми «Лютий Березень» Сергія Сотниченка](#)

Арттерапія

[У Львові ветерани взяли участь у міжнародному проєкті: разом із художниками з 7 країн вони створюють скляні скульптури. – Анастасія Курінська](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[У Миколаєві відкрили виставку ляльок і витинанок «Крила». – Катерина Ношкалюк](#)

Просвітництво

[KSE та МУР запустили онлайн-курс про мецената Євгена Чикаленка. – Діана Горон](#)

[Критикиня у Країні-В-Час-Війни: про перформанс Cancelled Love. – Ольга Марусин](#)

Література. Книговидання

[У Харкові комітет Ради обговорив пільгові кредити та страхування для видавців](#)

[Сім видавництв перевидадуть знищені російськими атаками книжки військових. – Анастасія Большакова](#)

[Україна в майбутньому часі: Олександр Авербух про Франкфурт, канон війни і межі європейського співчуття. – Олександр Авербух](#)

Музейна справа

[6 тисяч світлин історії: в Україні оцифрували артефакти російсько-української війни. – Микита Кишиневський](#)

[«Те, що ми справді любимо»: Тетяна Пилипчук про збереження ресурсів, культурну спадщину і нові ролі музеїв сьогодні. – Катерина Яковленко](#)

Охорона культурної спадщини

[На Кіровоградщині громаду зобов'язали створити орган охорони культурної спадщини. – Галина Шевченко](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Книжок вистачає лише 1,8% опитаних шкільних бібліотек України](#)

Петиція про відбудову книжкового ринку на Почайні не набрала достатньо голосів

Підтримка України у світі

Сотні глядачів Метрополітен-опера в Нью-Йорку заспівали гімн України (ВІДЕО). – Дарина Рубан

Метрополітен-опера висловила підтримку Україні виконанням Державного гімну. – Ірина Пташка

Посольство України в Іспанії закликала скасувати виступи пропутінських музикантів Вадима Рєпіна та Ніколая Луганського. – Оксана Мамченкова

У Німеччині скасували вихід роману про кохання українки та російського військового

Загальні питання

Укрпошта ввела в обіг нову поштову марку «Лемківщина». – Віолетта Луньова

АТ «Укрпошта» ввело в обіг нову стандартну марку десятого випуску із серії «Українська народна писанка», присвячену традиційному писанкарству Лемківщини. За основу ескізу взято справжню лемківську писанку зі зібрання Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара». Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/109194/ukrposhta-vvela-v-obig-novu-poshtovu-marku-%c2%ablemkivshhyna%c2%bb/>

Вшанування пам'яті

В Івано-Франківську обрали проєкт Алеї пам'яті загиблих військових. – Анастасія Большакова

В Івано-Франківську визначено переможця відкритого конкурсу на проєкт Алеї пам'яті загиблих Героїв у Меморіальному сквері. Концепція розглядає Меморіальний сквер як символічний «Шлях». За задумом творців він має стати «простором переходу від повсякденного міського життя до тиші, осмислення втрати та духовного піднесення». П'ять зон відтворять послідовно: «Повсякденність» біля входу, «Тиша», основна алея «Пам'ять», зона для рефлексії «Усвідомлення» та «Піднесення» біля каплиці. У проєкті також передбачено насипні пагорби й перепади висот, які мають відгородити сквер від звуків і візуального шуму навколишніх вулиць. Водночас проєкт передбачає збереження наявних дерев: алея огинатиме їх, не руйнуючи зеленого каркаса скверу. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-frankivsku-obrali-proyekt-aleji-pam-yati-u-memorialnomu-skveri-318415/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

В Україні заблокували ще два інтернет-магазини, які розповсюджували книжки з росії. – Валерія Буняк

В Україні обмежено доступ до інтернет-магазинів Knygarium та Voobook, які продавали літературу російських підсанкційних видавництв «Ексмо», «АСТ» й «МИФ». У продажі також були видання, випущені видавництвами росії після початку повномасштабного вторгнення, тож їх, імовірно, незаконно доставили на територію України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253304/2026-10-16-v-ukraini-zablokuvaly-shche-dva-internet-magazyny-yaki-rozpovsyudzhuvaty-knyzhky-z-rosii/>

Мовні питання

В Європі бракує підручників та іспитів з української мови як іноземної – дослідження

У Німеччині, Франції та Польщі іноземці дедалі частіше вивчають українську для роботи, проте їм бракує підручників, курсів для високих рівнів і можливості отримати державний сертифікат про знання мови. Про це йдеться в

дослідженні «Викладання української мови як іноземної: стан, виклики й потреби», яке замовив Український інститут. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ievropi-brakuie-pidruchnykiv-ta-ispytiv-z-ukrainskoi-movy-ia-inozemnoi-doslidzhennia/>

Креативні індустрії

Український різдвяний дизайн здобув «золото» на міжнародному конкурсі, випередивши Milka та Oreo. – Дарина Рубан

Різдвяне пакування української кондитерської Honey здобуло золоту нагороду на міжнародному конкурсі Pentawards у Лондоні. Дизайн із вогняним конем випередив у своїй категорії роботи для всесвітньо відомих брендів Milka, Oreo, Heinz і Toblerone. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainskyy-rizdviany-dyzayn-zdobuv-zoloto-na-mizhnarodnomu-konkursi-vyperedyvshy-milka-ta-oreo/>

Дизайнерка Оксана Полонець представила авторський стрій на виставці в Таїланді. – Оксана Мамченкова

Дизайнерка та засновниця бренду POLONETS О. Полонець представляє Україну на масштабній міжнародній виставці Amazing Thailand Global Thai Silk Exhibition, яка проходить у Бангкоку з 11 до 18 жовтня. За концепцією події, її учасники використовують тайський шовк у поєднанні із місцевими тканинами та елементами їхніх культур. Авторський жіночий стрій «Спадок», який представила Полонець, є сучасною інтерпретацією української культурної спадщини. Головна особливість образу в тому, що українську вишивку перенесено на тайський шовк: так в одному образі зустрілися культури двох країн. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/17/774114_dizaynerka_oksana_polonets.html

Благодійність

Творці S.T.A.L.K.E.R. 2 та UNITED24 зібрали понад \$100 000 на розмінування Чорнобиля. – Микита Кишиневський

Зібрані кошти допоможуть безпечно очистити територію від мін та нерозірваних боєприпасів. Організатори ініціативи – студія GSC Game World та UNITED24 – вже підбили підсумки збору. Докладніше:

<https://shotam.info/tvortsi-s-t-a-l-k-e-r-2-ta-united24-zibraly-ponad-100-000-na-rozminuvannia-chornobylya/>

Etnodim та блогер Макс Клименко створили благодійну сорочку «Драбина»

Український бренд Etnodim спільно з британським блогером українського походження Максом Клименком випустив благодійну сорочку «Драбина». Прибуток від її продажу спрямують на підтримку українських дітей, які постраждали через війну. Дизайн сорочки натхненний популярною рубрикою Клименка Career Ladder у TikTok, де блогер знайомиться з людьми різних професій та розпитує їх про роботу. Його аудиторія на платформі налічує майже 10 мільйонів підписників. Вишивка на сорочці зображує представників

традиційних українських ремесел, які поступово зникають: коваля, гончаря, збиральника врожаю та млинаря. Композицію на боковій вставці створено за мотивами роботи українського художника О. Саєнка «Збирач яблук». Докладніше:

<https://bit.ua/2026/10/etnodim-ta-blogger-maks-klymenko-stvoryly-blagodijnu-sorochku-drabyna/>

Сім українських родин відтворили рукопис XVI століття і подарували його Києво-Печерській лаврі. – Микита Кишиневський

Києво-Печерській лаврі подарували факсимільне видання Пересопницького Євангелія – точну копію рукопису XVI століття, на якому складають присягу президенти України. Дарунок заповіднику передали сім українських родин. Виготовив факсиміле видавничий дім «АДЕФ». Разом із ним виставлятимуть книгу «Пересопницьке Євангеліє. Витоки і сьогодення», в якій можна побачити сторінки оригіналу та прочитати текст у перекладі сучасною українською мовою. Окрім музейного зберігання, оцифровану й відтворену реліквію планується використовувати під час релігійних богослужінь. Докладніше:

<https://shotam.info/sim-ukrainskykh-rodyn-vidtvoryly-rukopys-xvi-stolittia-i-podaruvaly-yoho-kyievo-pecherskiy-lavri/>

Фестивалі

На фестивалі світла в Празі вперше представили відеопроєкцію української мисткині. – Микита Кишиневський

У Празі пройшов міжнародний фестиваль світлового мистецтва Signal Festival, на якому вперше було представлено роботу української авторки. Диджитал-художниця С. Рейніш презентувала свою масштабну відеопроєкцію на фасаді Староміської ратуші в самому центрі чеської столиці. Проект під назвою «Жити в правді» присвячено філософії видатного чеського дисидента і політика Вацлава Гавела. Відеопроєкція досліджує те, як авторитарні режими спотворюють реальність, та проводить прямі паралелі між боротьбою Гавела проти комуністичної диктатури й нинішнім спротивом України російській агресії. Музичний супровід для візуального перформансу створив український композитор А. Дегтярьов. Докладніше:

<https://shotam.info/na-festyvali-svitla-v-prazi-vpershe-predstavlyly-videoproiektiiu-ukrainskoi-mystkyni/>

У Львові відбудеться креативний фестиваль «Дизаріум». – Олексій Содома

24 та 25 жовтня у Львові відбудеться найбільший щорічний креативний фестиваль в Україні «Дизаріум». У програмі – понад 40 виступів і відкритих розмов, вісім воркшопів та дизайн-батл із призовим фондом у 1000 євро. На події зберуться представники українських та іноземних компаній зі сфер ІТ, креативу, реклами, стратегії, дизайну, комунікацій. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/dysarium-fest-2026/>

Театр

Закарпатські лялькарі представили Україну на фестивалі в Румунії. – Ольга Магас

Закарпатський академічний обласний театр ляльок представив Україну на міжнародному фестивалі EUROMARIONETE, який відбувся 14–18 жовтня в румунському місті Арад. Українські митці показали виставу «Таємниця маленької сови». Докладніше:

<https://uzhhorod.rayon.in.ua/news/1109682-zakarpatski-lialkari-predstavili-ukrayinu-na-festivali-v-rumuniyi>

Рівненські лялькарі виступили на фестивалі української культури в Польщі. – Катерина Ношкалюк

Рівненський театр ляльок представив виставу «В гості до Сонечка» на XXXV Фестивалі української культури на Підляшші «Підляська осінь», що проходив 15–18 жовтня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1109535-rivnenski-lialkari-vistupili-na-festivali-ukrayinskoyi-kulturi-v-polshhi>

У Луцьку оголосили переможців XXX Всеукраїнського конкурсу молодих акторів імені Лесі Українки. – Катерина Ношкалюк

У Луцьку завершився XXX Всеукраїнський конкурс молодих акторів імені Лесі Українки. Усі четверо лауреатів – студенти Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1109526-u-lucku-ogolosili-peremozciv-xxx-vseukrayinskogo-konkursu-molodix-aktoriv-imeni-lesi-ukrayinki>

Музика

На Одещині не вручатимуть обласну музичну премію імені Юрія Кузнецова у 2026 році. – Катерина Ношкалюк

Обласну музичну премію імені Юрія Кузнецова у 2026 році на Одещині не вручатимуть через недостатню кількість заявок на участь. Проведення премії перенесено на наступний рік. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1109472-na-odeshhini-ne-vrucatimut-oblasnu-muzicnu-premiiu-imeni-iurii-kuznecova-u-2026-roci>

У Харкові проведуть серію воркшопів з дослідження звуку «Знайдений інструмент». – Олексій Содома

Від 21 по 23 жовтня у просторі «Мистецьке укриття» пройде серія воркшопів зі створення інтерактивної аудіоструктури «Знайдений інструмент». Учасники досліджуватимуть, як звучать різні матеріали та як звуки допомагають передати атмосферу певного місця. На подіях працюватимуть із підручними матеріалами, експериментуватимуть зі звуком і використовуватимуть старі речі для створення нових. У результаті учасники зберуть інтерактивну аудіоструктуру, яка відтворюватиме звучання обраного

простору. Проведуть воркшопи митці Л. Петрова і В. Юдін. Завершить серію подій виставка, яка відкриється 25 жовтня. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/found-tool/>

Візуальні мистецтва

Українська ілюстраторка Марія Різак створила айдентику Болонської виставки дитячої книжки 2027 року

М. Різак обрано для роботи над айдентикою для Болонської виставки ілюстраторів 2026 року, де вона стала однією із 75 переможців із 31 країни. Команда італійської дизайн-студії Chialab переглянула роботи учасників виставки та зупинилася на українській художниці через її незвичну техніку, зокрема використання вишивки. Темою айдентики обрано «Пейзаж» («Landscape»). Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainska-iliustratorka-mariia-rizak-stvoryla-ajdentyku-bolonskoi-vystavky-dytiachoi-knyzhky-2027-roku/>

Виставка МУХі 2026: неохопна реальність, прошита напівпрозорими нитками. – Ілля Туригін

На початку жовтня у франківському Promprylad Art Center відкрито виставку фіналістів і фіналісток конкурсу молодих українських художників МУХі 2026. Експозиція, курована очільницею артцентру та членкинею журі К. Малих, складається з десяти мистецьких проєктів, відібраних конкурсною комісією з понад 400 заявок. 4 жовтня відбулася офіційна церемонія нагородження, за результатами якої оголосили переможницю конкурсу – нею стала художниця Д. Молокоєдова, а також призерів спеціальної премії – Д. Купріяна й Е. Губанову. Експозиція триватиме до 2 грудня. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/18/773930_vistavka_muhi_2026_neohopna.html

У галереї «Зелена канапа» відкрилась виставка до її двадцятиріччя. – Катерина Сліпченко

20 років тому, 27 жовтня 2006 року, у Львові відкрилась галерея «Зелена канапа». Назву галереї обрала її засновниця О. Домарадзька. Першою виставкою в галереї була виставка львів'янина О. Войтовича. Саме в його майстерні Домарадзька побачила ранній живописний твір художника з назвою «Зелена канапа». Серед інших творів він увійшов до експозиції, яка зараз триває та яка присвячена 20-річчю галереї. Загалом на виставці зібрано різні твори сучасних митців із зображеннями зеленої канапи, а також спеціально з цієї нагоди створені роботи, відібрані за підсумками open call. Докладніше:

https://zaxid.net/u_galereyi_zelena_kanapa_vidkrilas_vistavka_do_yiyi_dvadtsyativirichchya_n1648102

У «Менорі» презентували артпроєкт до 55-річчя віднайдення Золотої пекторалі. – Віолетта Луньова

У культурному центрі «Менора» (Дніпро) розпочала роботу виставка художниці А. Гаєвої «Пектораль. Система координат», присвячена ювілею однієї з найвідоміших археологічних знахідок України. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/109226/u-menori-prezentuvaly-artproyekt-do-55-richchya-vidnajdennya-zolotoyi-pektoralii/>

В Ужгородському скансені відкрили ювілейну виставку художника Анатолія Сакалоша. – Катерина Ношкалюк

В Ужгороді відкрито виставку «Колір. Дерево. Душа», присвячену 70-річчю художника та різьбяр з Берегівщини А. Сакалоша. В експозиції представлено 55 робіт, що охоплюють два основні напрями творчості митця – живопис і різьблення по дереву. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1109449-v-uzgorodskomu-skanseni-vidkrili-iuvileinu-vistavku-xudoznika-anatoliia-sakalosa>

«Поки триває війна, не відновлюватиму»: Петро Антип розповів про долю «Космогонії», яка зазнала пошкоджень через обстріл. – Анастасія Курінська

Художник П. Антип, який створив найбільшу у світі картину «Космогонія», вирішив не реставрувати монументальне полотно після пошкодження внаслідок російської атаки. Митець залишить знищену частину без змін щонайменше до завершення війни. За словами художника, вогонь знищив близько 150 м² полотна. російський удар зачепив останню частину картини. Митець звернув увагу на символізм руйнувань: попри те, що згорів фрагмент твору, який уособлює майбутнє, центральна композиція під назвою «Людина» повністю вціліла. У вересні 2024 року мистецький проєкт «Космогонія», який створювали у Музеї сучасного українського мистецтва у Луцьку майже два роки, встановив національний рекорд у категорії «Мистецтво» й отримав звання найбільшого твору малярства в Україні. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1429563-poki-trivae-vijna-ne-vidnovluvatimu-petro-antip-rozpoviv-pro-dolu-kosmogonii-aka-zaznala-poskodzen-cerez-obstril/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українські кіновиробники можуть отримати до 200 тисяч євро на виробництво фільмів. – Діана Горон

Європейський фонд солідарності з українськими фільмами (European Solidarity Fund for Ukrainian Films, ESFUF) відкрив другий та останній у 2026 році конкурс на отримання фінансової підтримки на виробництво фільмів, повідомило Державне агентство України з питань кіно. Конкурс відкрито для повнометражних кінопроєктів у категоріях ігрового, документального та анімаційного кіно. Обов'язковою умовою участі є створення фільмів у міжнародній копродукції між українськими кіновиробничими компаніями та компаніями, що зареєстровані в країнах, які є фінансовими партнерами ESFUF. Розмір фінансової підтримки становить до 200 тисяч євро для ігрових та анімаційних фільмів та до 90 тисяч євро для документальних стрічок. Результати конкурсного відбору оголосять під час Берлінського міжнародного кінофестивалю (Берлінале) в лютому. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253305/2026-10-16-ukrainski-kinovyrobnyky-mozhut-otrymaty-do-200-tysyach-ievro-na-vyrobnytstvo-filmiv/>

В Японії розпочався фестиваль українського кіно. – Влада Колодій

У столиці Японії стартував Фестиваль українського кіно 2026, який упродовж жовтня і листопада представлятиме стрічки про історію й культуру України у семи містах країни. Програма фестивалю містить 12 українських художніх та документальних стрічок з японськими субтитрами. Серед них – «Друге дихання» М. Кондакової, «Мої думки тихі» А. Лукіча, «Ти – космос» П. Острікова. У деяких місцях після показів заплановані дискусії з режисерами та запрошеними гостями, а також лекції про історію українського кіно, сучасну українську літературу та журналістику. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1430719-v-aponii-rozpocavsya-festival-ukrainskogo-kino/>

Від повоєнної антиутопії до крижня метушливого. В київському кінотеатрі «Жовтень» розпочався десятий «Тиждень критики». – Дмитро Десятерик

Про деякі фільми з програми фестивалю. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/253317/2026-10-17-vid-povoiennoi-antyutopii-do-kryzhnya-metushlyvogo-v-kyivskomu-kinoteatri-zhovten-rozpochavsya-desyatytyzhden-krytyky/>

«Молодість» оголосила фільм-відкриття та нові програми 55-го кінофестивалю

Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість», що триватиме в столиці з 24 жовтня до 1 листопада, оголосив фільм-відкриття, документальну конкурсну програму та позаконкурсну секцію «Фестиваль фестивалів». Докладніше:

<https://bit.ua/2026/10/molodist-ogolosyla-film-vidkryttya-ta-novi-programy-55-go-kinofestyvalyu/>

«Крашанка 2.0. Квантовий парадокс»: хотіли як у Голлівуді, а вийшло як завжди. – Дмитро Десятерик

Стрічка «Крашанка 2.0. Квантовий парадокс» – суміш комедії та роуд-муві, знята Т. Дударем як продовження його ж фільму «Крашанка» (2024). Докладніше у відгуку:

<https://detector.media/kritika/article/253302/2026-10-16-krashanka-20-quantovyy-paradoks-khotily-yak-u-gollivudi-a-vyyshlo-yak-zavzhdy/>

«Серце підрозділу – це завжди сержант»: режисер і військовий Артем Юрченко про фільм «Один день Татарина». – Віталіна Моцик

На платформі онлайн-кінотеатру Takflix 15 жовтня став доступним для перегляду короткометражний фільм «Один день Татарина», який розповідає про головного сержанта штурмового батальйону з позивним Татарин і показує його повсякденну роботу з новобранцями, яких він готує до служби. Прем'єра стрічки відбулася 26 вересня у Львові. А наприкінці жовтня її можна буде

переглянути на кінофестивалі «Молодість» у Києві. Режисер картини А. Юрченко 15 років прожив у Франції, де працював над українсько-французькими проектами. На початку 2026 року він долучився до лав Збройних сил України та проходив військовий вишкіл під керівництвом Татарина. Під час підготовки сержант став для Юрченка опорою та людиною, на яку можна покластися. За його зовнішньою жорсткістю та різкістю режисер побачив щире прагнення захистити новоприбулих і якнайкраще підготувати їх до реалій фронту. Саме це спостереження стало поштовхом до створення фільму. В інтерв'ю Юрченко розповідає про свій шлях, досвід військового вишколу, трансформацію власного сприйняття війни та рішення зафіксувати на камеру один день із життя Татарина. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1428779-serce-pidrozdilu-ce-zavzdi-serzant-reziser-i-vijskovij-artem-urcenko-pro-film-odin-den-tatarina/>

Breathe представили документальний фільм про тур в Україні. – Влада Колодій

Австралійський дует Breathe створив документальну стрічку про цьогорічну подорож до України для виступів у Києві та Львові. Прем'єра фільму відбулася 17 жовтня. «Ми побували в містах, які постраждали від війни, зустріли людей, чий життя назавжди змінилося, і провели ніч у бомбосховищі, коли Київ зазнав однієї з наймасштабніших атак балістичними ракетами від початку вторгнення (тієї ночі навколо нас завдавали ударів 41 балістична ракета та 125 дронів)», – йдеться у повідомленні гурту на YouTube-каналі. У 2026 році колектив відмовився від турів і концертів цього року, однак зробив виняток саме для України та виступили у липні на Atlas Festival. За словами музикантів, українські слухачі стали для них особливою аудиторією, яка знаходила в їхній музиці підтримку та ділилася власними історіями. «Ми знали про Україну з новинних заголовків про ракети, дрони та руйнування. Але те, що ми побачили там, – це життя, культура, спільнота та надзвичайна рішучість усе це захистити. Ми повернулися до Австралії з відчуттям відповідальності розповісти історії, які люди довірили нам», – зазначено у повідомленні. Прем'єра фільму відбулася в Україні, Туреччині (Стамбул), Греції (Афіни), Франції (Париж), Польщі (Варшава), Німеччині (Берлін), Англії (Лондон), Австралії (Сідней), а також у США (Нью-Йорк, Лос-Анджелес). Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1430151-breathe-predstavili-dokumentalniy-film-pro-tur-v-ukraini/>

Сімейна комедія «Родичі» вийшла онлайн одразу на двох цифрових платформах

Комедійна стрічка режисера А. Черешні «Родичі» стала доступною онлайн на Київстар ТБ та Netflix. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/simeina-komediia-rodychi-onlain/>

У самому центрі історії: вийшов тизер військової драми «Лютий Березень» Сергія Сотниченка

Представлено перший тизер військової драми «Лютий Березень» режисера С. Сотниченка, заснованої на реальних подіях в Ірпені у 2022 році. В центрі сюжету – долі людей, які опинилися серед жахів війни. Як зазначається, творці прагнуть зберегти пам'ять про пережите мешканцями міста та розповісти світові правду про ті дні. Стрічка має майже документальну точність: режисер С. Сотниченко не просто зняв фільм на основі реальних історій, а й сам пережив події, які лягли в його основу, та зафіксував побачене на камеру. У кожного персонажа стрічки є реальний прототип. Сценарій драми створено на основі відеоматеріалів, щоденників і спогадів свідків та учасників тих днів. Картину створює ТОВ «Урбан клуб» за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/tyzer-liutyi-berezen/>

Арттерапія

У Львові ветерани взяли участь у міжнародному проєкті: разом із художниками з 7 країн вони створюють скляні скульптури. – Анастасія Курінська

У Львові реалізують мистецький проєкт «10 історій не обов'язково про війну», який об'єднав ветеранів, що проходять реабілітацію, та художників-склярів із семи країн світу (України, Болгарії, Ісландії, Нової Зеландії, Німеччини, Латвії та Румунії). Під керівництвом директора Музею скла у Львові М. Бокотея вони створюють скляні скульптури. Їх експонуватимуть у публічних просторах Першого територіального медичного об'єднання Львова – лікарнях та реабілітаційних центрах. Біля кожної роботи розмістять опис і QR-код із посиланням на відеоісторію створення. Також організатори планують видати однойменну книгу зі світлинами, розповідями та діалогами учасників. Матеріал для проєкту обрано не випадково – робота з гарячим склом має потужний медитативний вплив. Водночас проєкт привертає увагу до проблеми зникнення гутництва в Україні. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1429243-u-lvovi-veterani-vzali-ucast-u-miznaronomu-proekti-razom-z-hudonikami-z-7-krajin-voni-stvoruut-sklani-skulpturi/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

У Миколаєві відкрили виставку ляльок і витинанок «Крила». – Катерина Ношкालюк

У Миколаєві відкрито виставку авторської ляльки та витинанки «Крила» місцевої художниці й викладачки О. Маркитан. Експозиція об'єднала 28 робіт, створених за 16 років творчості мисткині. Захід пройшов 15 жовтня у Миколаївському краєзнавчому музеї. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1109508-u-mikolajevi-vidkrili-vistavku-lialyok-i-vitinanok-krila>

Просвітництво

KSE та МУР запустили онлайн-курс про мецената Євгена Чикаленка. – Діана Горон

Київська школа економіки (KSE) спільно з творчим об'єднанням МУР запустила короткий онлайн-курс про українського громадського діяча, видавця та мецената Є. Чикаленка, історія якого стала основою мюзиклу «Грай, [Марку]». Курс створено напередодні прем'єри мюзиклу, щоб допомогти глядачам краще зрозуміти історичний контекст, персонажів і події у виставі. Він триває 90 хвилин та побудований у хронологічній послідовності – від дитинства Чикаленка та харківського періоду до його подальшої діяльності та подій, що стали передумовами створення Української Народної Республіки (УНР). У МУР пояснили, що курс не замінює виставу й не містить спойлерів, а навпаки – додає важливого контексту. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253296/2026-10-16-kse-ta-mur-zapustyly-onlayn-kurs-pro-metsenata-ievgena-chykalenka/>

Критикиня у Країні-В-Час-Війни: про перформанс Cancelled Love. – Ольга Марусин

У вересні Jam Factory Art Center та thesteinstudio представили перформативну програму у Києві та Львові. Один з перформансів програми – читання роману «Cancelled Love», присвяченого критиці системи мистецтва і написаного у формі еротичної прози. Арткритикиня та мисткиня О. Марусин відвідала перформанс та написала рев'ю, в якому підіграє стилю, обраному авторками, та рефлексує про те, як перформанс про систему мистецтва сприймається у війсьній реальності України сьогодні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-spriymayut-mistectvo-u-viyni-rev-yu-erotichnogo-performansu-318418/>

Література. Книговидання

У Харкові комітет Ради обговорив пільгові кредити та страхування для видавців

У Харкові 16 жовтня відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики, присвячене підтримці українського книговидання. Учасники обговорили пільгове страхування й кредитування видавців, державну допомогу книгарням і поповнення бібліотечних фондів, повідомив видавець В. Круглов. На його думку, без термінової допомоги частина видавців може не пережити наслідків російських атак. Голова парламентського комітету М. Потураєв, за словами Круглова, назвав російські атаки на українську книжку частиною «когнітивної війни». Він наголосив на важливості українських книжок для національної безпеки. Народний депутат В. В'ятрович розкритикував пропозицію Міністерства культури частково компенсувати оренду книгарням лише в малих громадах. Він порівняв таке рішення з пропозицією виплачувати працівникам міністерства лише 10% зарплати й тільки тим, хто живе на Троєщині, а решті – після завершення воєнного стану. На думку В'ятровича, обмеження за річним оборотом книгарень, які зможуть отримати допомогу, також може спонукати

підприємців приховувати частину доходів. Представниця Міністерства культури Б. Лаюк повідомила, що в проєкті державного бюджету на 2027 рік передбачено кошти на повне виконання закону про підтримку книгарень. Також під час засідання йшлося про можливість залучити міжнародні кошти для кредитування видавців. За словами Круглова, Європейський банк реконструкції та розвитку готовий долучитися до спеціальної кредитної програми, якщо попередньо проведуть перевірене дослідження стану видавничої галузі. Видавець С. Політучий звернув увагу на потребу оновлювати бібліотечні фонди. Він нагадав, що під час окупації російські військові завозили до українських бібліотек російські книжки. За його словами, навіть за офіційною статистикою щонайменше половина книжок у бібліотеках України – російськомовні. І. Зарудко запропонував використовувати книгарні не лише для продажу, а й для зберігання частини накладів. Він пояснив, що розподіл книжок між багатьма книгарнями допоможе зменшити втрати від російських ударів: знищити один великий склад простіше, ніж сотню окремих книгарень. Директорка видавництва Vivat Ю. Орлова запропонувала продовжити обговорення в постійній робочій групі. За підсумками засідання учасники попередньо домовилися найближчим часом знову зустрітися, щоб підготувати конкретні пропозиції та документи. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kharkovi-komitet-rady-obhovoryv-pilhovi-kredyty-ta-strakhuvannia-dlia-vydavtsiv/>

Сім видавництв перевидадуть знищені російськими атаками книжки військових. – Анастасія Большакова

Благодійна ініціатива «4.5.0° за Фаренгейтом» оголосила сім видавництв, які отримають фінансову підтримку на повторний друк книжок, знищених або пошкоджених унаслідок російських атак. Серед них, зокрема, «Віват», «Жорж», Meridian Czernowitz тощо. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/sim-ukrajinskih-vidavnictv-otrimayut-pidtrimku-dlya-druku-knig-pislya-atak-318403/>

Україна в майбутньому часі: Олександр Авербух про Франкфурт, канон війни і межі європейського співчуття. – Олександр Авербух

Про участь України у цьогорічному Франкфуртському книжковому ярмарку. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/18/773676_ukrayina_maybutnomu_chasi.html

Музейна справа

6 тисяч світлин історії: в Україні оцифрували артефакти російсько-української війни. – Микита Кишиневський

Національний військово-історичний музей України оцифрував понад 500 артефактів російсько-української війни. Згодом цей масштабний цифровий архів за міжнародними стандартами передадуть до Єдиного державного реєстру Музейного фонду. Щоб зафіксувати історичні речі від часів Майдану до сьогодні, фахівці розгорнули в музеї фотостудії та зробили понад 6 тисяч світлин. Для зйомки складних предметів – зброї чи деформованої техніки –

застосували технологію пошарового фокусування, щоб передати кожен міліметр з максимальною чіткістю. Особливу увагу приділили особистим речам захисників із фронту та російського полону. Серед унікальних експонатів – пошита з ватної ковдри шапка азовців та футболка з номерами телефонів родин побратимів, яку винесли на собі перші обміняні бійці. Головна мета ініціативи – зберегти пам'ять про людей і дати українцям доступ до спадщини з будь-якого куточка світу. Разом із цифровим архівом музею також презентував новий двомовний аудіогід, який охоплює 35 тематичних вітрин з історіями учасників подій. Джерело:

<https://shotam.info/6-tysiach-svitlyn-istorii-v-ukraini-otsyfruvay-artefakty-rosiysko-ukrainskoi-viyny/>

«Те, що ми справді любимо»: Тетяна Пилипчук про збереження ресурсів, культурну спадщину і нові ролі музеїв сьогодні. – Катерина Яковленко

Про переосмислення ролі музеїв в Україні під час повномасштабної війни на прикладі діяльності Харківського літературного музею. Директорка інституції Т. Пилипчук розповідає про роботу команди в умовах обмежених ресурсів і близькості до фронту, специфіку фінансування культури та важливість залучення міжнародних грантів. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1429387-te-so-mi-spravdi-lubimo-tetana-pilipchuk-pro-zberezenna-resursiv-kulturnu-spadsinu-i-novi-rol-i-muzeiv-sogodni/>

Охорона культурної спадщини

На Кіровоградщині громаду зобов'язали створити орган охорони культурної спадщини. – Галина Шевченко

За позовом Олександрійської окружної прокуратури суд зобов'язав Новопраську селищну раду створити спеціально уповноважений орган охорони культурної спадщини. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/1109662-na-kirovogradshhini-zoboviazali-gromadu-stvoriti-organ-oxoroni-kulturnoyi-spadsinhini>

Бібліотечна справа. Читання

Книжок вистачає лише 1,8% опитаних шкільних бібліотек України

Найбільше шкільні бібліотеки потребують нефікшну, сучасної української та зарубіжної художньої літератури, а достатньо книжок мають лише 192 заклади з понад 10 000 опитаних. Про це йдеться в результатах опитування про стан шкільних бібліотек, які оприлюднило Міністерство освіти і науки. Його МОН провело вперше в історії незалежної України. Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhok-vystachaie-lyshe-1-8-opytanykh-shkilnykh-bibliotek-ukrainy/>

Петиція про відбудову книжкового ринку на Почайні не набрала достатньо голосів

Петицію про відбудову книжкового ринку біля станції метро «Почайна», відомого як «Петрівка», підтримали 879 киян з 6000 потрібних. Збір підписів

стартував 17 серпня 2026 року і завершився у жовтні. Автор петиції назвав ринок духовним центром Києва і пропонував «залучати до відбудови державний сектор економіки, бізнес-структури та приватних меценатів та благодійні фонди». Докладніше:

<https://chytomo.com/petytsiia-pro-vidbudovu-knyzhkovoho-rynku-na-pochajni-ne-nabrала-dostatno-holosiv/>

Підтримка України у світі

Сотні глядачів Метрополітен-опера в Нью-Йорку заспівали гімн України (ВІДЕО). – Дарина Рубан

У відомій Метрополітен-опера в Нью-Йорку сотні людей підвелися зі своїх місць на знак підтримки України. Коли оркестр заграє український гімн, один із глядачів почав співати, а згодом до нього приєдналися інші присутні. Про це розповів у інстаграмі американський стиліст та активіст Кевін Герцог, який був серед глядачів. За його словами, перед виконанням гімну в залі оголосили про солідарність з українським народом, який протистоїть російському вторгненню. Після цього сотні людей одночасно підвелися, а зал наповнився звуками українського гімну. Так глядачі одного з найвідоміших оперних театрів світу висловили свою підтримку Україні. Джерело:

<https://shotam.info/sotni-hliadachiv-metropolitan-opera-v-niu-yorku-zaspivaly-himn-ukrainy-video/>

Метрополітен-опера висловила підтримку Україні виконанням Державного гімну. – Ірина Пташка

Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/109245/metropolitan-opera-vyslovyla-pidtrymku-ukrayini-vykonanniam-derzhavnogo-gimnu/>

Посольство України в Іспанії закликала скасувати виступи пропутінських музикантів Вадима Рєпіна та Ніколая Луганського. – Оксана Мамченкова

Посольство України в Королівстві Іспанія висловило глибоке занепокоєння у зв'язку із запланованими в Іспанії виступами російських музикантів В. Рєпіна й Н. Луганського. На 18 жовтня їхній концерт заплановано у Культурному центрі Мігеля Делібеса у Вальядоліді, 20 жовтня – у Національній музичній аудиторії у Мадриді, а 22 жовтня – у Філармонічному товаристві Більбао. Міжнародна ініціатива Arts Against Aggression опублікувала відкритий лист із закликом скасувати виступи. «Занепокоєння Посольства пов'язане не з громадянством артистів, а з їхніми конкретними та задокументованими діями, публічними позиціями та зв'язками з культурними ініціативами, підтримуваними російською державою під час її агресивної війни проти України», – йдеться в заяві Посольства. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/17/774124_posolstvo_ukrayini_ishpaniyi.html

У Німеччині скасували вихід роману про кохання українки та російського військового

Німецьке видавництво Molino Verlag відмовилося публікувати роман Юни Лібрехт (Juna Liebrecht) «Wer ich bin, wenn du mich siehst» («Хто я, коли ти мене бачиш») про кохання українки та російського військового в окупованому Херсоні після звинувачень у романтизації російсько-української війни. Рішення ухвалено на прохання авторки після хвилі критики в соціальних мережах. Сама Юна Лібрехт перепросила перед тими, кого могла образити або зачепити її книжка. За словами письменниці, вона не хотіла нікого образити своїм твором. «Я не хотіла романтизувати війну. Це ніколи не було моїм наміром», – наголосила авторка. Лібрехт додала, що не походить з України й не ставила собі за мету відтворити у романі реальні події війни. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-nimechchyni-skasuvaly-vykhid-romanu-pro-kokhannia-ukrainky-ta-rosijskoho-vijskovoho/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm